

Найважливіші мікробіологічні
процеси збудники яких є
мікроорганізми

1. Спиртове бродіння

- Спиртове бродіння-це процес розкладу цукру на спирт і вуглекислий газ у результаті життєдіяльності мікроорганізмів.

- Збудники бродіння:
  - ✓ основні-дріжджі Sacch. ellipsoideus,
  - ✓ рідко-деякі представники мукорових грибів і бактерій

мал.1 спиртове бро

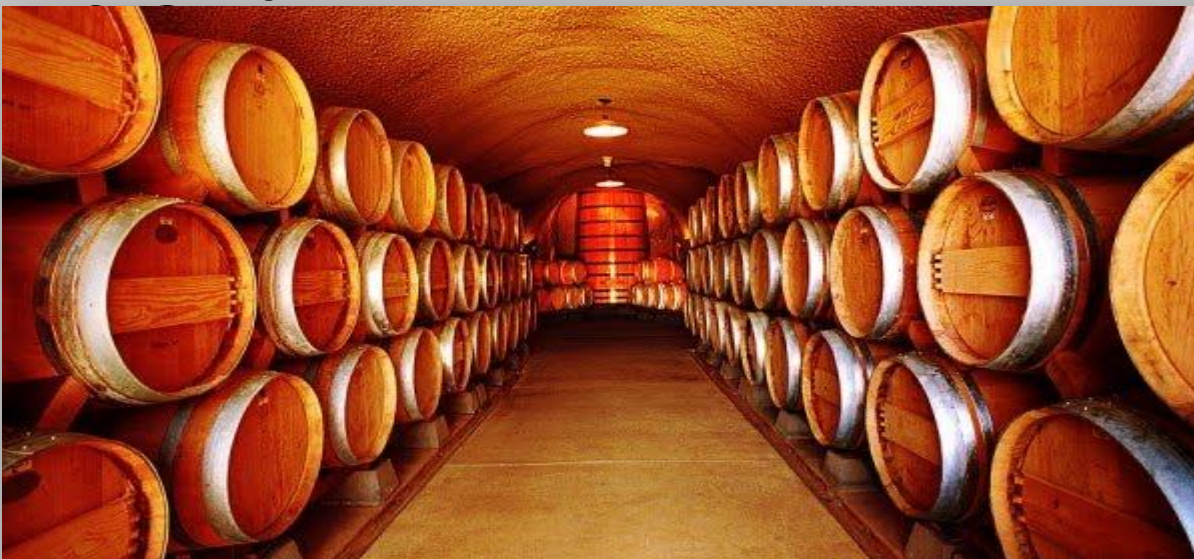

Процес спиртового бродіння лежить на основі виноробства, пивоваріння, хлібопечення, ви-робництва етилового спирту і гліцерину. Разом з молочнокислим бродінням воно використовується при виробництві деяких кисломолочних продуктів (кефіру, кумису), при квашенні овочів і плодів.

Однак спонтанне спиртове бродіння, яке виникає у цукромістких продуктах (варенні, сиропах та ін.), викликає псування.

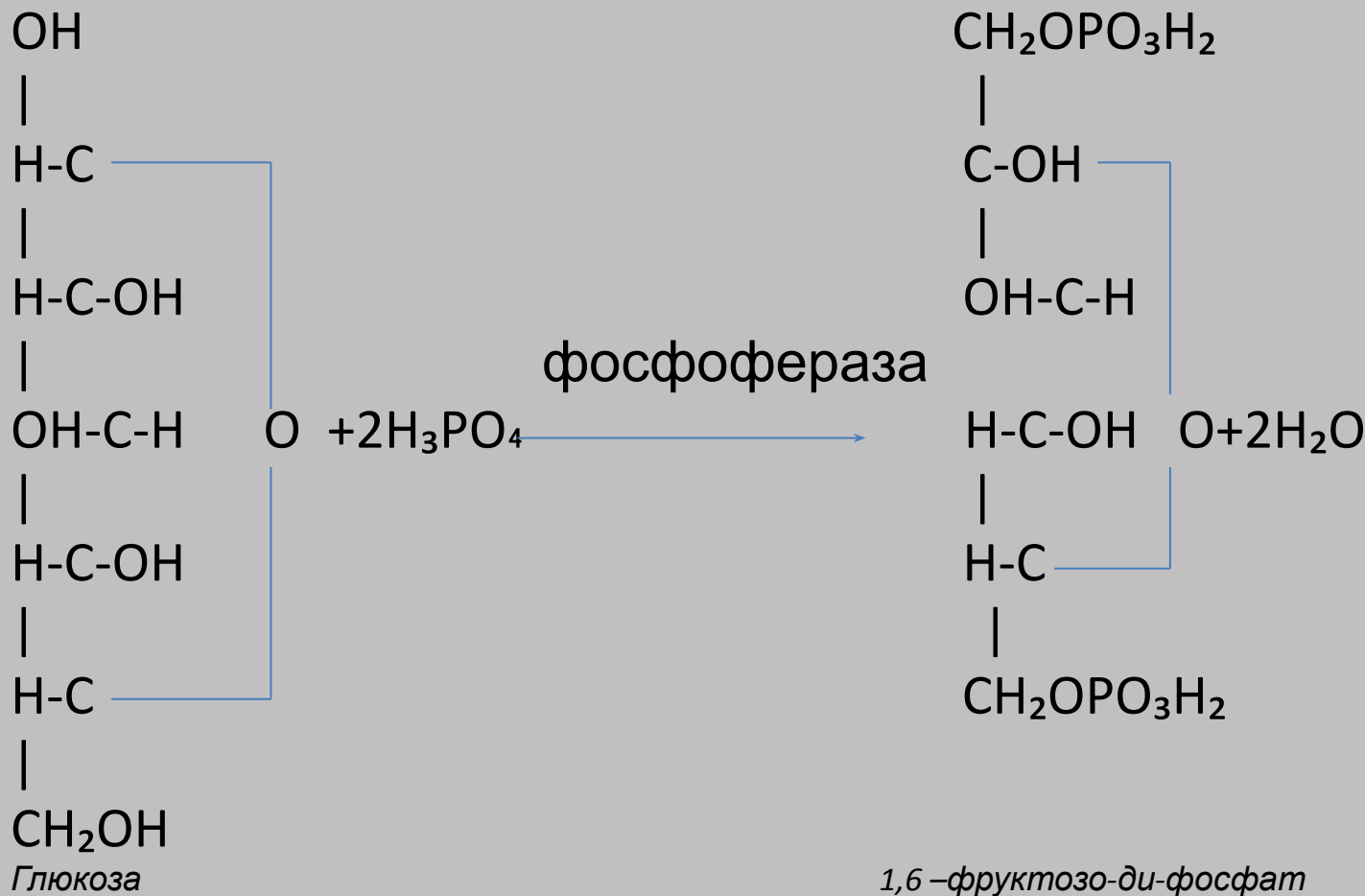
Хімізм спиртового бродіння

Процес спиртового бродіння відбувається за складною схемою, з утворенням цілої низки побічних продуктів. Біохімічні реакції проходять з участю різних ферментів клітин. Умовно цей процес можна поділити на 7

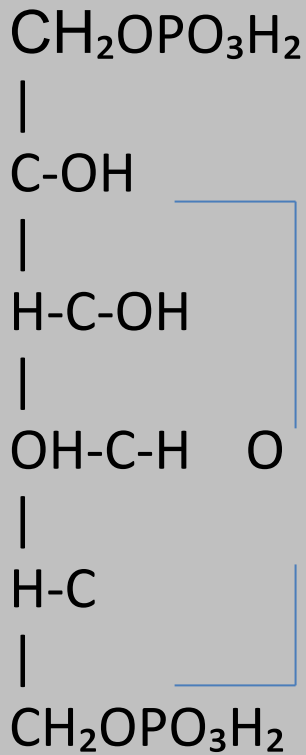
мал.2 бродіння вина

Перша стадія: фосфорилування ГЛЮКОЗ

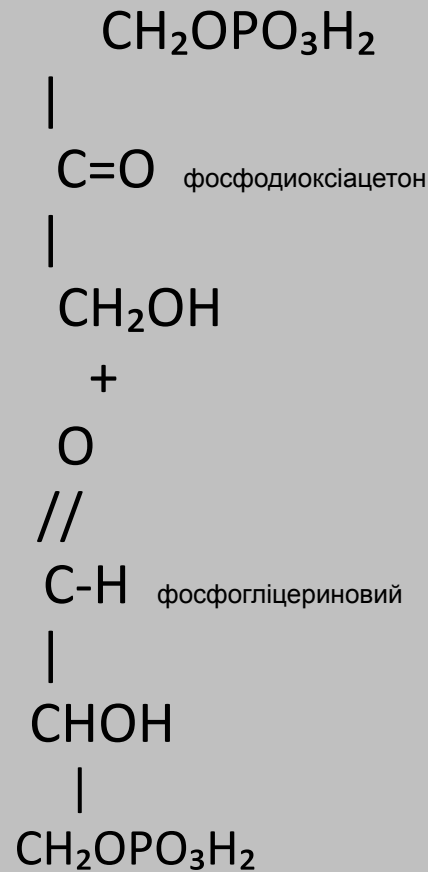
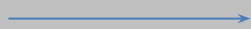
Одночасно АТФ $\longrightarrow$ АДФ

Друга стадія:розпад 1,6 фруктозодифосфату на 2 тріози

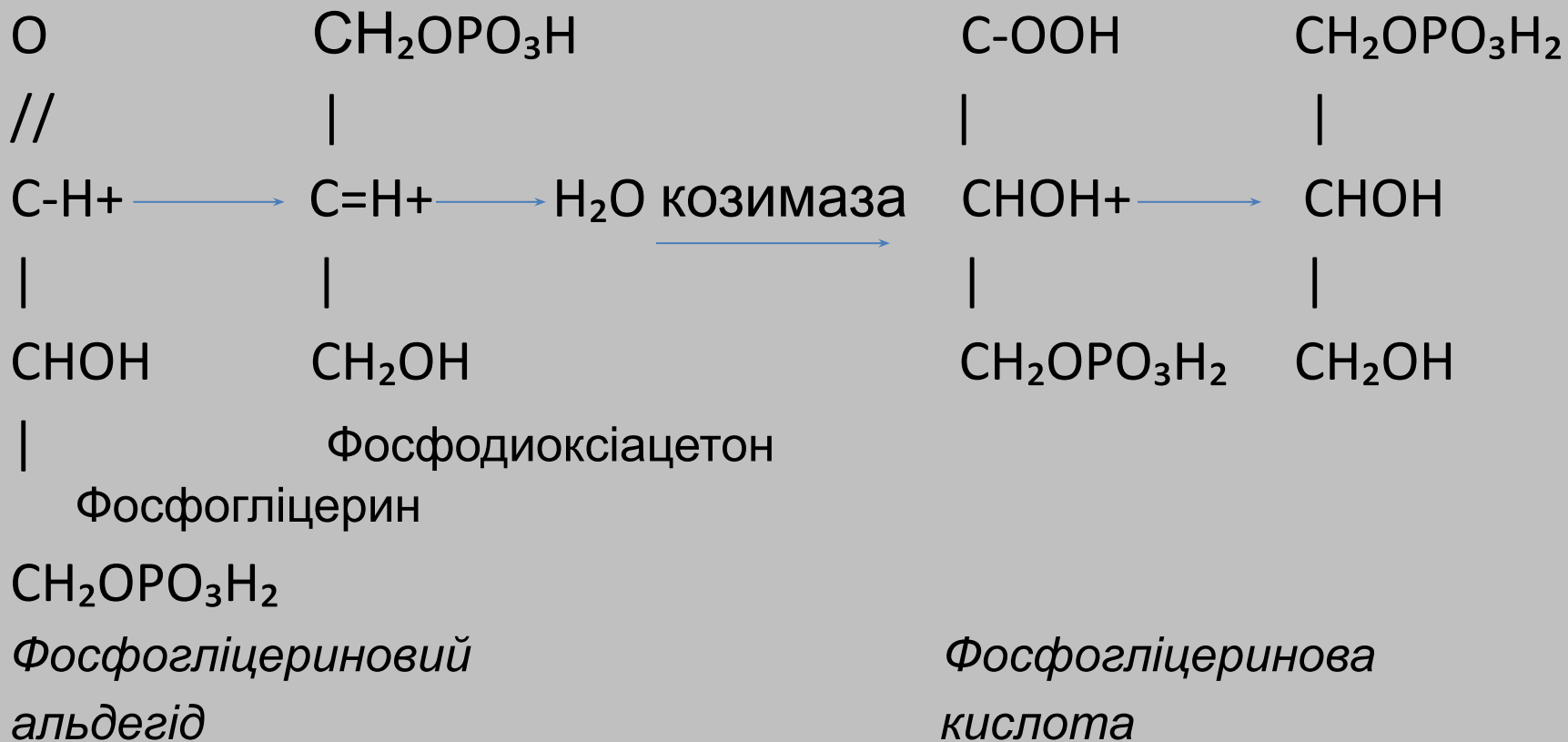

1,6-фруктозо-ди-фосфат

альдоза

Третя стадія: фосфодіоксіацетон і фосфогліцериновий альдегід вступають у взаємозв'язану окисно-відновну реакцію

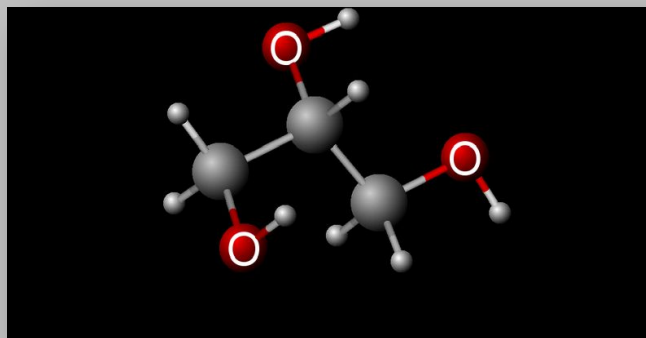
Четверта стадія: гліцеринфосфат дефосфорилується

Гліцеринофосфат

Гліцерин

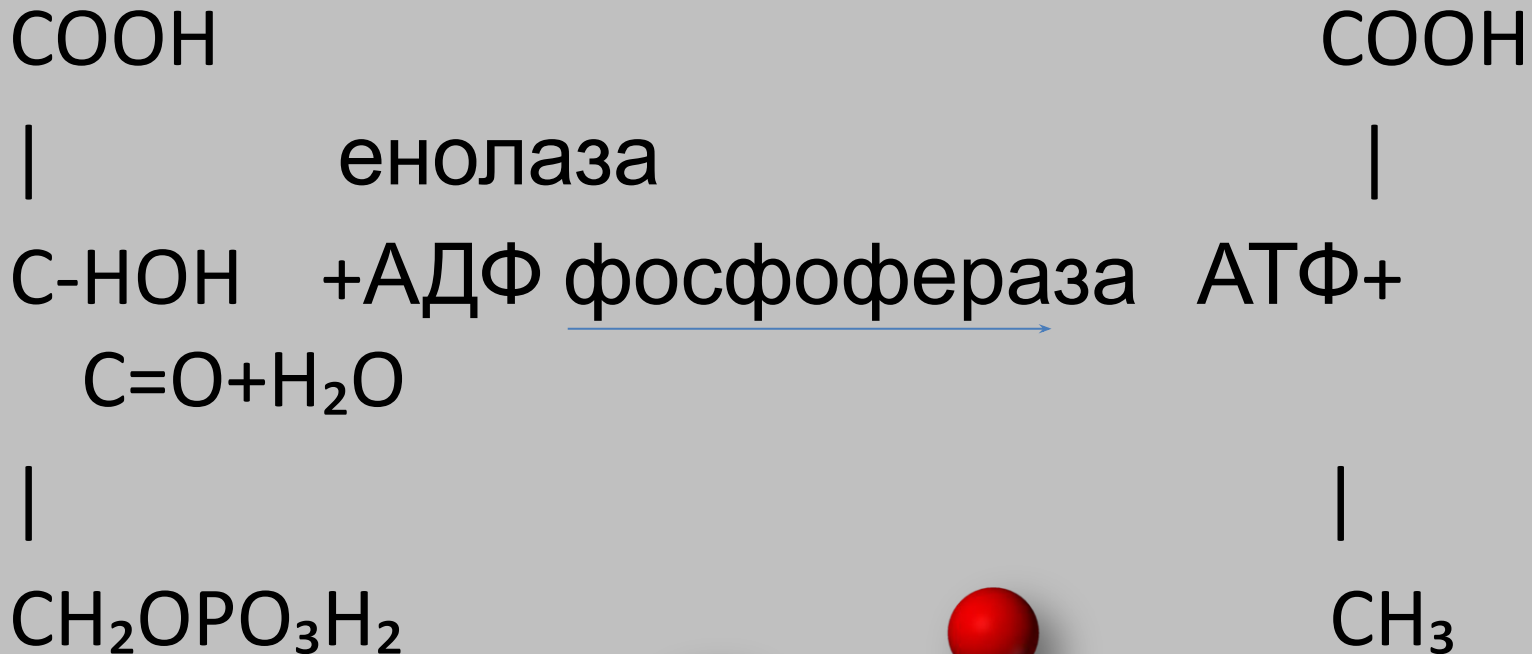
гліцерину

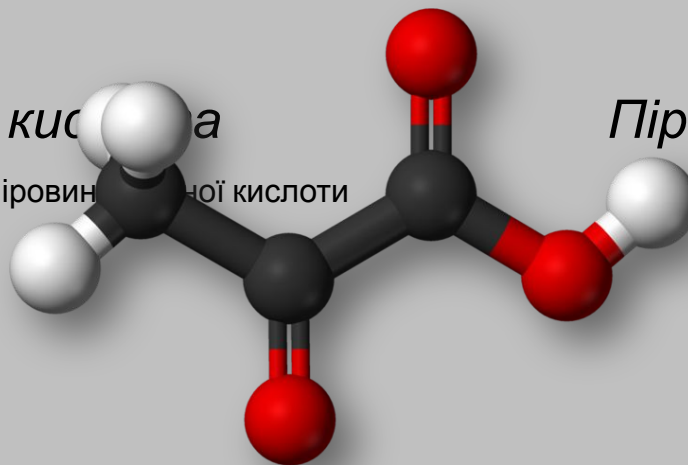
Мал. 3
молекула

П'ята стадія: фосфогліцеринова кислота перетворюється в піровиноградну кислоту, а фосфорна кислота поглинається аденизіндіфосфатом, який перетворюється в АТФ.

Фосфогліцеринова кислота
кислота мал.4 молекула піровиноградної кислоти

Піровиноградна

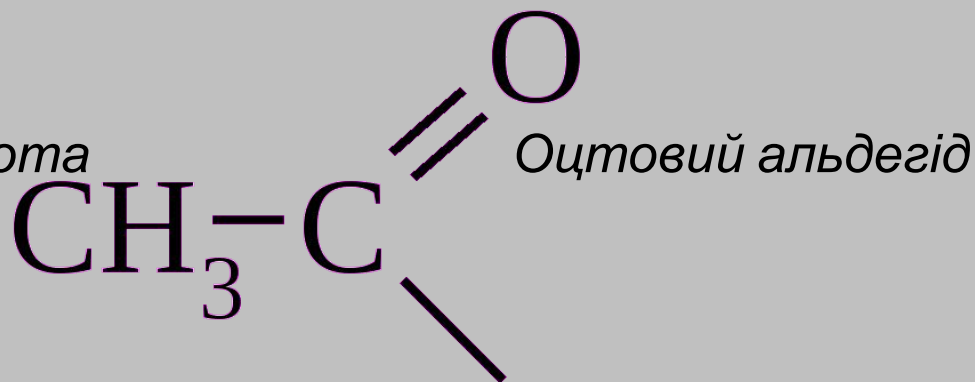
Шоста стадія: пірвіноградна кислота
декарбоксілюється і перетворюється в оцтовий
альдегід і вуглекислий газ.

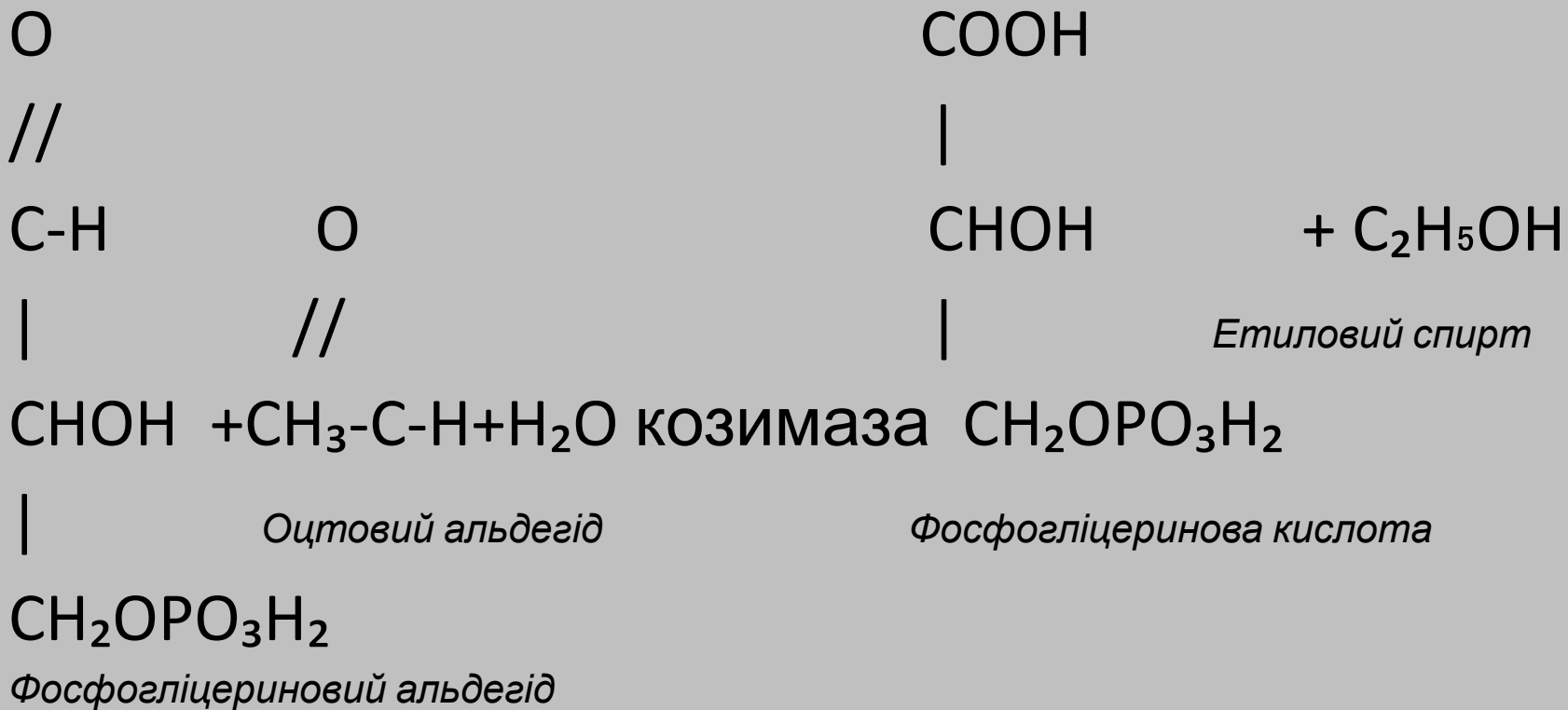
Пірвіноградна кислота

мал.5 молекула

оцтового альдегіду

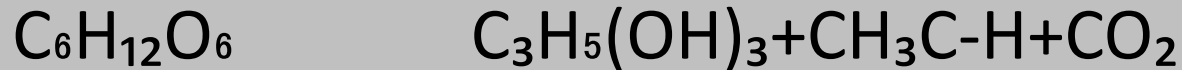
Сьома стадія

Гліцеринова форма спиртового бродіння

Гліцерин утворюється тоді, коли в середовищі немає оцтового альдегіду. Додавання до бродильного субстрату сірчанокиислого натрію (NaHSO_3) зв'язує оцтовий альдегід і він виводиться з реакції. У такому випадку окисно-відновна реакція знову відбувається за рівнянням III стадії і за реакцією IV стадії – з утворенням гліцерину.

Сумарне рівняння гліцеринової форми спиртового бродіння

На практиці вдається отримати 40% гліцерину (по відношенню до забродженого продукту)

Гліцерин можна отримати також, якщо спиртове бродіння проводити у лужному середовищі (рН8), коли оцтовий альдегід не виводиться з реакції, а паралельно відбуваються два окисно-відновні процеси

за реакціями I, II, III і V стадій. У цьому випадку гліцерину утворюється менше, ніж при введенні NaHSO_3

Побічні продукти спиртового бродіння

Оптимальні умови протікання спиртового бродіння

- концентрація цукру 15%
  - рН середовища 4-5
  - температура 30 ° С
- відсутність кисню повітря

Типи спиртового бродіння

- ❖ верхове-проходить дуже швидко при температурі ,близькій до оптимальної, супроводжується сильним виділенням CO_2 і піни,які й виносять на поверхню дріжджі; застосовується при виробництві спирту і вина.
- ❖ низове-проходить спокійніше і повільніше при температурі 10°C , піни утворюється значно менше,тому дріжджі залишаються на дні; використовується при пивоварінні.

Під час виробництва спирту із крохмалистої сировини(картоплі,зерна) крохмаль перед бродінням перетворюють у цукор(гідролізують). Гідроліз проводять за допомогою мінеральних кислот або солоду (пророслого зерна),який містить амілазу, що

